Vocabularius juris utriusque

Strassburg: [Georg Husner], 27 May 1500 Seite 141

Et cetera q̃ sunt require loco suo. ⁊ insti. de iur. natu. gen. ⁊ ciui. §. ꝯstat. ⁊ sequẽti. vbi h̃ ius apud romanos tm̃ reperit. dis. j. ius quiritũ. Et dicunt romani oẽs q̃ romano imperio subsunt. put d̛r. Propriũ romanorum est habere filios in ptãte. Et etiã gẽtiles sũt sub romano impio. nam impator est princeps totius mũdi. vt ibi glo.

Jus sibi facere vel dicere est aliq̃d facere vel dicere qd̛ manifeste spectat ad iudicis officiũ. sc3 ꝙ a iudice faciendũ sit. veluti q̃s rẽ suã ꝓpria rapuit auctoritate. putãs sibi h̃ licere. in iure ꝯfitet se h̃ fecisse de q̃ q̃rit. vtroq3 casu ipse facit. vnde debet sustinere ꝯtrarium calculũ. id est cõtrariã sententiã. vt p debito quo teneris alicui. is pignus tuum capit te inuito. ius quod sibi iure competebat amittit.

Jus habere in re ⁊ ius habere in rẽ sunt diuersa. de ꝯces. p̃ben. li. vj. c. fi. ⁊ cle. vnica. de sequestra. posses. ꝟsi. ⁊ nihilominꝰ.

Jus p̃torĩu est qd̛ p̃tores induxert adimendi. supplẽdi. vl corrigẽdi iuris ciuil grã. vt. ff. de iusti. ⁊ iur. l. ius autẽ. Hoc etiã ius honorariũ d̛r. q2 q̃ honores gerũt. sc3 magistral auctoritatẽ huic iuri dederũt. vt insti. de iu. na. gen. ⁊ ciuili. §. p̃torisq3 edicta.

Jus succedẽdi habet heres. Jtẽ patronꝰ in bonis liberti.

Jus versutũ dicunt p̃stigia vestigia siue captiões verborum quib9 obumbrant delicta et dicebant versuta ſm Azo. q2 q̃s repellebat ab actõe p q̃sdã versutias. i. machinatiões verborum. Vel ſm Martinũ d̛r ꝟsutũ ad exemplũ vestimẽti qñ est illud intꝰ qd̛ d3 esse extra ⁊c. sic etiã erat ꝟsutũ ius q̃ illud quod erat puniendũ absoluebat. Et qd̛ erat absoluendũ puniebat.

Juris auspiciũ. i. exordiũ litis. vt in. c. pastoralis de cau. pos. C. de excep. l. penl. ⁊ d̛ codicil. l. vlti. j. rñso.

Juris p̃cepta tria sũt. s. honeste viuere. alterũ nõ ledere. ⁊ ius suũ vnicuiq3 tribuere. insti. de iusti. ⁊ iur. §. iuris p̃cepta. ⁊ cõcordat. c. cũ deuotissimã. xij. q. ij. vbi d̛r. ꝙ summum bonũ in terris est iusticiã colere ⁊ vnicuiq3 ⁊c. Sed querit. vtrũ seipm̃ q̃s ledere possit et videt ꝙ sic. q2 qd̛ de vno ꝯcedit de altero negat ⁊ ecõtra. xxv. di. q̃lis. xv. q. iij. c. ex eo. ff. de iudi. l. cũ p̃tor. ff. de cõdi. ⁊ demon. l. cũ ita legatũ. ⁊ glo. in. c. nonne. de p̃sump.

Sed h̃ d̛r alterũ nõ ledere. g̃ videt pmissũ seipm̃ ledere. facit ad h̃. l. ⁊ si dãnũ. §. si pater. ff. de pecu. Et sic videt ꝙ cleric9 se vulnerans animo irato nõ sit excõicat9. Cuiꝰ cõtrariũ tenẽt doctores p. l. oĩe delictũ. §. et si se. ff. de re mili. Et videt ex alio ꝙ nõ p mittit militi armate militie vt manꝰ violentas in seipm̃ imittat. ergo nec militi spirituali. Etiã nullꝰ est dñs suorum membrorum. l. liber homo. ff. ad. l. aquil. Sol. dicit Johã. fabri. ꝙ quis ledẽs seipm̃ nõ incidit in canonem. Si quis suadẽte ⁊c. xvij. q. iiij. q̃a ille loquit vbi alius est agens ⁊ alius patiens. Et sic credit talẽ non esse excõicatũ sed alias grauiter puniendũ. Sed opinio doctorum dicens ꝯtrariũ est verior sc3 ꝙ talis sit excõicatus. Jtẽ tenet Jo. an. in. c. cũ contingat. de sen. excõ. Etiã mutilãs seipm̃ est irregularis sicut mutilãs aliũ. c. j. d̛ homici. Et si ꝓhibitũ est ne quis aliũ ledat. multo fortius ne seipm̃. q2 charitas incipit a seipo. c. nisi specialis. de vsu pal. de peni. dis. iij. qui vult. ⁊. c. si nõ licet. xxiij. q. v.

Jus canonicũ diuidit in decretũ ⁊ decretales. quarum volumẽ d̛r extrauagãs in quinq3 libris. maxie respectu iuris ciuilis. Quorũ librorum materia his habet versib9. Pars prior officia creat ecclesieq3 ministros. Altera dat testes ⁊ cetera iudiciorum. Tertia de reb9 et vita p̃sbyterorum. Dans thorum q̃rta mulierum qui docet ea. Ultima de vicijs ⁊ penis tractat eorum. Vel in vno versu. Judex iudiciuz clerus spõsalia crimen. Quilibet aũt liber habet plures rubricas siue titulos. in quibus p̃mittit materia in generali. de q̃ tractatur in capitulis sequentib9 i speciali. Sub q̃libet aũt rubrica sunt vnũ aut plura capitula q̃ dicũtur decretales vel ꝯstitutiones. Et aliqñ in capitulis sunt. §. Vñ qñ allegabis aliq̃d ex decretalib9 nõ allegabis librũ. sed titulũ ⁊ capitulũ in eodẽ. Et si sit capitulũ longũ. dices. c. tali. circa p̃n. mediuz vel finẽ. Vel si sint in capitul paragrophi. allegabis tali. c. §. j. vel. ij. Et post compositiones quinq3 librorum dictorum p magistrum Raymũdũ capellanũ Gregorij pape noni circa annũ dñi. M. cc. xxxj. elapsis multis annis. vic3 anno a natiuitate vel incarnationis dñi. M. cc. xcviij. nonas Martij põtificatꝰ Bonifa. viij. anno. iiij. cõpilatus est liber sextꝰ. Nõ quidẽ sextꝰ cũ alijs quinq3

nota

TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT

http://tudigit.ulb.tu-darmstadt.de/show/inc-iv-556/0141

Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt

gefördert durch die DFG